

hic insinuat. Et oportet observare, quod cum dicitur abstinentiam detrahare ex necessariis ad vitam, verbum necessarium, non significat quod præcisè ad victum requiritur, ita ut eo deficiente, vita observari nequeat; sed quod superfluum non est, id necessarium vocatur, ex quo si aliquid moderatè subtrahatur per abstinentiæ virtutem, vita non periclitatur, imò augetur. Ecclesiastici namque cap. 37. legitur: *Qui abstinet est, adjiciet vitam.*

Ibi: *Sexto, illud procul dubio.*

20 His convenient præmissa supra, n. 10. etenim jejunium Ecclesiasticum quædam desiderat, quæ ad servandam moralem & communem abstinentiam necessaria non sunt; præcipit enim Ecclesiæ, ut die jejunii semel tantum cibus sumatur: sed abstinentia servari posset pluries edendo, modò aliquid de quantitate necessaria detraheretur. Fagund. in 4. *Eccles. præcept. cap. 1. n. 3.* Præterea naturalis ratio nec tempus certum statuit ad jejunium, sed cum opus fuerit; nec horam prandii assignat, nec cibos aliquos vetat, ut dictum est d. n. 10. hæc omnia Ecclesiæ præscribit. Azor, part. 1. lib. 7. cap. 8. *vers. Tertio quaritur.* Sic rectè D. Covar. ait ad Ecclesiasticum jejunium opus esse nedum abstinere à superfluis, ut dictat temperantia & abstinentia, sed etiam ab aliis, quæ salvis virtutibus illis, nobis licent.

21 Fagund. ubi proxime, n. 4. carpit D. Covar. hoc loco, quia inquit jejunium Ecclesiasticum versari ut à potibus abstinemus: quandoquidem in comperte apud omnes est, die jejunii potum pro libito, quoties placuerit, sumi posse absque violatione præcepti, etsi quis vino usque ad ebrietatem abutatur, ut est commune & omninò receptum apud Scribentes. Sed dupliciter sententiam D. Covar. tueri conabimur (cui suffragatur lex 4. tit. 23 p. 1. ibi: *De rebus sobejanias de comer è de beber:*) nam referri potest ad tempus pristinum, quo usus vini erat jejunantibus interdictus, maximè Quadragesima. Castr. Palao sup. disp. 3. punct. 2. n. 1. Bonacina de præcept. Eccles. disp. ult. q. 1. punct. 1. n. 1. *vers. Dicitur a cibo.* Aut verius responderi potest, D. Covar. loquutum non de necessitate præcepti, quæ ad potum non spectat, sed juxta mentem Ecclesiæ jejunia indicens, quæ intendit ut ab omnibus vitis, maximè à gula appetitum compescamus: & ita inspecto sine præcepti jejunium versatur circa potum superfluum, ut D. Covar. docet, & dicta lex Partita tradit. Faciunt tradita sup. cap. prox. n. 13. & 68.

Verf. *Septimò ex eo.*

22 Finis, ac fructus jejunii præcipuus est corporis libidinem temperare, de quo Lessius de just. & jur. lib. 4. cap. 2. dub. 10. num. 71. Azor. d. cap. 8. *vers. Tertio quaritur.* Fagund. d. lib. 1. cap. ult. in fin. Valent. sup. disp. 9. q. 2. punct. 2. *vers. Primò enim.* Trullench in Decalog. tom. 1. lib. 3. cap. 2. num. 5. Theat. vitæ hum. verb. Jejunium, pag. 13. *vers. Igitur jejunium.* Chrysostr. lib. de jejun. Basil. orat. 1. de jejun. August. serm. de jejun. ubi ait: *Jejunium purgat mentem, sublevat sensum, carnem spiritui subjicit, cor facit contritum & humilitatum, concupiscentia nebulas dispergit, libidinum ardores extinguit, castitatis verò lumen accendit.* Memorabile est responsum Ypericii Abbatis, qui sciscitanti quid esset jejunium, inquit: *Fremum monachis ad ver-*

sus peccatum, qui autem illud abjiciet, velut equus furrens desiderio femina vapientur. Quod ex vit. Patr. part. 2. refert Theat. vitæ hum. ubi proxime. Hinc vulgò jaclatur, *Sine Cere, & Baccho friget Venus.* Sic tamen corpus inediâ comprimendum est, ut ineptum non relinquatur ad suas functiones exhibendas, maximè quæ in Dei cultum & obsequium cedunt, cap. Non mediocriter 24. de consecrat. disp. 5. Hæc corporis afflictio per cibi subtractionem, quanquam finis sit præcepti Ecclesiæ, sub eo non continetur, ut infra n. 71. probabitur. Vide exempla apud Theat. vitæ hum. pag. 15. *vers. Jejunio dominica caro.*

Ibi: *Secundò, quod mens liberius ele-retur.*

Secundus effectus jejunii est, ut homo magis idoneus fiat ad Divinorum contemplationem, & illustrationes suscipiendas; quia abstinentia acuit sensus internos & externos, atque intellectum serenat, consumptis omnibus humoribus caput & cerebrum obtundentibus. Chrysostr. hom. 1. in Genes. D. Leo serm. 2. de jejun. decimi mensis. Hunc effectum inter alios recensent omnes numero præcedenti laudati. Intemperantia autem mentem à cognitione, & meditatione celestium retrahit, cap. Contraria 21. cap. Ne tales 29. in fin.

Ibi: *Tertio, jejunium prodest.*

Tertius effectus est pro peccatis satisfactio; nam per jejunium Ninivitarum Dei imminentem vindictam averterunt, Jonas cap. 3. Rex Achab similiter Deum sibi propitium per jejunium reddidit. Reg. lib. 3. cap. 2. Nec ad hoc jejunia profunt ipsi qui abstinens est duntaxat, sed etiam aliis; nam pro alienis peccatis jejunans satisfacit, cap. Anima 22. & ibi Glossa ultima, 13. q. 2. de quo commodo jejunii apud allegatos supra n. 22. qui etiam alias utilitates spirituales jejunii recensent.

Ibi: *Abstinentia verò, quam Philosophi.*

Per abstinentiam corporis valetudinem roborari, & acquiri regulariter, nemini dubium est, cap. Nihil enim 28. cum seqq. de consecrat. disp. 5. de quo supra, n. 4. simulque libidinis æstus temperantur aut extinguuntur, ut assertum est n. 22. quos effectus impossibiles non esse patet; nam etsi natura robustior fiat propter sanitatem proveniente ex abstinentia, robur tamen ad turpitudinem non impellit, quia appetitus parsimoniam temperat. Sic quotquot dedimus supra, n. 22. hæc duo commoda jejunii recensent, & corporis salutem, & turpium motuum coercitionem, quæ etiam Ethnici naturaliter assequi potuerunt, magis aut minus secundum latiore, aut strictiore abstinentiæ modum, quæ si nimia sit, sicut corpus absument, d. cap. Non mediocriter, ita Veneris incendium extinguit. Per contrarium intemperantia & saluti nocet, & ad turpia allicit, d. cap. Nihil enim, cum seqq. Nec defuerunt Philosophi, alique Gentiles, qui ut passionibus suis dominarentur, inediâ corpora non parum maceraverunt, ut videre licet apud Theat. vitæ hum. verb. Abstinentia, & verb. Temperantia.

Fit igitur ex dictis, jejunium Christianorum à morali abstinentia Ethnicorum differre, tum forma, ut probavimus supra, n. 10. & 11. tum sine, quoniam illi opus illud virtutis ad bona naturalia & temporalia

temporalia dirigebant, nos verò jejunium ad supernaturalia, & spiritualia referimus.

Ibi: *Posterior conclusionis pars.*

27 Jejunium esse actum virtutis abstinentiæ, ex aliis assertivimus supra, num. 12. & temperantiæ partem subjectivam esse abstinentiam, id est speciem, quia temperantia genus est, quod hanc & alias virtutes ut species complectitur, de quo supra, num. 3. & ultra ibi laudatos idem tenent Valent. tom. 3. in 2. disp. 9. q. 1. punct. 2. *vers. Partes subjective.* Trullench d. cap. 2. num. 4. Castr. Palao de just. & jur. disp. 3. de temper. punct. 1. num. 4. Sed si jejunium fiat ad Deo placendum, erit actus charitatis; si ad cultum Dei, religionis; si pro peccatis, penitentiæ, vel alterius virtutis à qua imperetur. Trullench. ubi proxime. Qui autem jejunium frangit, ad quod tenetur, contra temperantiæ peccat, non contra obedientiam, quanquam sit de præcepto, nisi in hoc peccet, ut præceptum transgrediatur. Azor. part. 1. lib. 7. cap. 20. *vers. Quarto quaritur.* Fagund. in 4. *Eccles. præcept. lib. 1. cap. ult. num. 4.*

Ad Num. 2.

28 Ubi ad superandos libidinis incurfus abstinentiæ necessariò desideratur, ipsa est sub præcepto juris naturalis. Azor. d. lib. 7. cap. 8. §. 1. Fagund. sup. cap. 5. num. 3. Castr. Palao d. disp. 3. punct. 2. §. 4. num. 11. Navar. in Manuali, cap. 13. num. 18. & in cap. Quando, notat. 3. num. 12. & 15. de consecrat. distinct. 1. Trullench sup. d. cap. 2. n. 2. & 3. Verum ad sedandos concupiscentiæ motus necesse non est jejunare juxta præscriptum Ecclesiæ, sed sufficit per subtractionem cibi corpus exercere pro arbitrio prudentis viri, cum necessitas id postulerit: nec requiritur ut jejunium sit diurnum, nec prohibetur sic jejunans pluries singulis diebus edere, nec à cibis aliquibus abstinere, nisi ita ad carnem compescendam expedire videatur. Fagund. Navar. sup. & cap. 22. in princ. & alii ubi proxime.

Ibi: *Deinde quemadmodum tenetur quis.*

29 Est præceptum juris naturalis, ut per orationem aliquo tempore Deo cultus reddatur; sed quando illud obliget, eo jure decretum non est, quare à DD. diversimodè definitur: & placet sententia eorum qui sentiunt, seclusa necessitate alicujus imminentis mali, id prudentis arbitrio relinquendum, ita ut longum tempus non prætereat, quin homo mentem ad suum Authorem elevet, & plures unum mensem assignant, de quo Fr. Joan. de S. Thoma in 2. 2. tom. unic. disp. 27. q. 83. art. 3. num. 1. pag. 384. & num. 6. pag. 385. Ballæus in Florib. Theolog. tom. 2. verb. Oratio, num. 2. Castr. Palao tom. 2. tract. de orat. disp. 1. punct. 8. num. 1. cum seqq. Dian. part. 3. tract. 5. miscellan. resol. 16. Azor. part. 1. lib. 9. cap. 10. *vers. Decimò quaritur.* & cap. 34. *vers. Secundò quaritur.* Theatrum vitæ humanæ verb. Oratio, pag. 89. tit. Necessitas, *vers. Certè jure natura.* Sed cum ad hoc præceptum adimplendum sufficiat vel semel singulis mensibus orare, raro aut nunquam jejunare ad orationem opus erit; nam etsi quis continuo se ingurgitet, aliquando tamen aptus erit ad divina contemplantia post epularum digestionem, ut intra mensem obligationi satisfaciat; nec præcisè requiritur ad

orandum abstinentia, etsi utilis admodum sit; nam Azor. d. cap. 34. circumstantias, & dispositiones ad orandum recenset, sed jejunii non determinat.

Ibi: *Idem de oratione respondendum erit.*

Est utique præceptum juris naturalis, ut urgente gravi tentatione ad orationem confugiamus, ut divino auxilio carnis impetus superemus: sed ut peccati reus aliquis fiat propter omisam orationem, duo concurrere debent, & quod homo ad obligationem orandi advertat, & quod nullum aliud medium subit ad tentationem elidendam. Joan. à S. Thoma num. 2. & 3. Lessius lib. 2. de just. & jure, cap. 3. dub. num. 12. Ball. num. 3. Suar. lib. 1. de orat. cap. ult. num. 16. Palao d. num. 3. *vers. Præter.* Valent. tom. 3. 2. 2. disp. 6. q. 2. punct. 3. Azor. d. cap. 10. *vers. Sylvester.* & cap. 34. *vers. Sed illud.* Theat. vitæ humanæ *vers. Possent tamen.* Qui autem orationem omittit, cum orare tenebatur, in priori specie peccat contra religionem; in hac contra charitatem. Joan. à S. Thoma sup. art. 3. pag. 366. num. 2. Palao & alii prælaudati.

Verf. *Tertia conclusio.*

Jejunium, quatenus est jure naturali necessarium, etiam lege Evangelica præcipitur, quia cum prohibeamur concupiscentiâ, aliisque criminibus coinquinati, etiam jubemur media adhibere, quale est jejunium, ne in illa prolabamur. Est igitur de Jure Divino Evangelico jejunium, quoties ad compescendos animi motus, corpore macerato, desideratur. Similiter cum ex lege Evangelica ad orandum astricti sumus, Matth. cap. 7. ibi: *Petite & accipietis.* D. Paul. 1. ad Thesalonicens. cap. 5. ibi: *Sine intermissione orate.* D. Jacob. Epist. cap. 5. ibi: *Orate pro invicem, ut salvemini;* jejunium quoque imperatur, si necessarium ad orationem sit. Unde jejunium in lege Evangelica commune esse præceptum, etsi tempus ad jejunandum præscriptum non sit, notant Fagund. in 4. *Eccles. præcept. lib. 1. cap. 5. num. 4.* Theat. vitæ humanæ verbo Jejunium, *vers. Deus,* pag. 13.

Ad Num. 3.

Potuit Ecclesiæ Fidelibus præceptum injungere, ut diebus quibusdam jejunare tenerentur. Valent. latè probans sup. disp. 9. q. 2. punct. 1. & 2. Castr. Palao de just. & jure, disp. 3. punct. 2. §. 1. num. 1. Fagund. cap. 2. num. 2. Navar. in Man. cap. 21. num. 13. Azor. d. lib. 7. cap. 20. *vers. Caserum.* & *vers. Tertio quaritur.* Leander de præceptis Eccles. tract. 5. disp. 2. q. 1.

Ibi: *Jejunium autem esse plerumque necessarium.*

Jejunium aliquando necessarium est, ut ex pronuper dictis apparet, ac semper bonum & utile. Fagund. cap. 1. num. 5. Valent. sup. punct. 2. *vers. Primò enim.* Theatrum vitæ humanæ ubi proxime, *vers. Igitur.* propter plurima bona quæ abstinentibus confert; nam præter tradita supra, ex num. 22. jejunium vitam ac salutem conservat, mentem ad illustrationes divinas præparat, impetrat beneficia, est meritum: quæ in unum

congerunt Lessius de justit. & jure, lib. 4. cap. 2. dub. 10. à num. 69. & alii, quos dedimus supra, num. 22. in princip. Ex quibus plures effectus impugnant hæretici, quos recenset, ac convincit Lessius dub. 11. à num. 83.

Ibi: Et quæ in unum ferè locum congeste-
runt.

- 34 De jejunii encomiis agit D. August. de laudib. jejunii, D. Chrylostom. serm. de jejun. D. Leo serm. 2. de jejun. decimi mens. Theatrum vitæ humanæ latè verb. Jejunium, Cornel. à Lapide in Exod. cap. 34. vers. 28. §. Jejunium.

Ibi: Hac igitur quarta conclusio.

- 35 Hæretici tum antiqui, tum recentiores jejunia ab Ecclesia indicta protèrè damnaverunt, ut videre est apud Spondan. in Epitome Baron. an. 120. num. 14. ubi de Gnosticis, anno 319. num. 9. de Eustathianis, anno 361. num. 9. de Massalianis, anno 406. num. 7. de Vigilanti. Ex neotericis Calvinus & alii plures suadent, non esse ex præscripto Ecclesiæ jejunandum, sed jejunium esse liberè suscipiendum pro arbitrio cujusque, nec fas esse non velci carnibus, ac lacticiis die jejunii, cum jure naturali omnia in cibum homini sint concessa præter carnem humanam, adversus quod Ecclesia nihil valet statuere: in cuius argumenti comprobationem expendunt illud Genes. ap. 9. à Domino dictum: Omne quod movetur, & vivit, erit vobis in cibum. Et illud Matth. cap. 5. testimonium: Non quod intrat per os coisquimat hominem. Et Luc. cap. 10. ibi: In quamcumque civitatem intraveritis, & susceperint vos, manducate quæ apponuntur vobis. Verùm rectè satisfacit Azor. part. 1. lib. 7. cap. 20. vers. Verumamen una, ubi ait Ecclesiam non vetare cibos, quia eos ut malos reprobet, sed ut privatione eorum corpora comprimantur. De quibus hæreticorum erroribus videndus Azor. d. cap. 20. à princip. Valent. d. disp. 9. q. 2. punct. 2. Fagund. sup. lib. 1. cap. ult. Lessius lib. 4. cap. 2. dub. 5. à num. 25. & dub. 11. à num. 77. Bassæus verb. Jejunium 1. num. 2. vers. Unde impudenter, Theatrum vitæ humanæ verb. Jejunium, pag. 13. sub tit. Jejunii finis. Nec de juniorum excellentia ambigi potest, quæ Deus maximis miraculis approbavit, teste B. Irenæo lib. 2. cap. 57. quem dat Baron. Annal. tom. 1. anno 57. ubi Spondan. in Epitome, num. 63.

Verf. Quinta conclusio.

- 36 Ecclesia à suis primordiis sub Apostolorum tempus Christiani jejunia quædam observanda præcepit, l. 4. tit. 23. p. 1. cap. 1. & per tot. 76. dist. cap. Quadragesima, cum seqq. de consecrat. dist. 5. Card. Baron. anno 57. & ibi Spondan. à num. 57. qui fusè probant, Bassæus sup. vers. An autem, Azor. part. 1. lib. 7. cap. 12. à principio, Navar. in Manuali, cap. 21. num. 12. Fagund. sup. cap. 5. num. 4. Lessius d. cap. 2. dub. 5. n. 29. & dub. 9. ex num. 62. Bonacina in præcepta Eccles. disp. ult. q. 1. punct. 5. num. 1. Theatrum vitæ humanæ verb. Jejunium, pag. 13. Quæ jejunia tunc temporis exactissime observabantur, ut videre est apud Baron. & Spondan. ubi proxime. Jejunium autem originem ducit à mundi exordio, quod Deus Adamo in Paradiso indicit vetans ne de arbore scientiæ boni & mali comederet, Genes. cap. 1. Ita probat caput Sexio

die, 35. distinct. Azor. sup. cap. 22. vers. Secundò quæ ritur, Theatrum vitæ humanæ verb. Jejunium, pag. 14.

Ad Num. 4.

Jejunium Quadragesimæ non esse de jure divino, sed esse ab Ecclesia Apostolorum tempore institutum, omnes proximè laudati probarunt, & plerique disputatione præmissa: atque ita nullum jejunium existere, quod lege Evangelica fuerit indictum, sed esse omnia jure Ecclesiastico præcepta, notant Bonacina, Bassæus verb. Jejunium 2. num. 3. Less. dub. 5. à num. 30. Castro Palao de just. & jure, disp. 3. punct. 2. §. 4. num. 11. & alii, qui ut D. Covar. Sanctorum Patrum auctoritates, quibus contrarium insinuat, exponunt.

Ibi: Lege Evangelica à Domino, &
Redemptore nostro.

Commune præceptum licet dies non definerit, 38 est à Christo Domino datum, ut colligitur ex Matth. cap. 6. ibi: Tu autem cum jejunas. & tenet Fagund. d. cap. 5. num. 4. Theatrum vitæ humanæ sup. vers. Deum. Sed id inficiatur Bassæus sup. Aliud est autem quod assertum est supra de jejunio ad colhibendum carnis appetitum, quod sub præcepto legis Evangelicæ, quatenus ad jus naturale spectat, omninò continetur.

Ad Num. 5.

De diversa consuetudine jejunandi Quadragesimæ olim apud varias Ecclesias agit fusè Baron. anno 57. ubi Spondan. num. 58. ubi observat, quod licet quoad tempus disenserint, in hoc tamen omnes convenerunt, ut ante Pascha Resurrectionis dies aliquot ad jejunandum decernerentur. Consule laudatos supra, num. 36 qui de jejunio Quadragesimæ haud pauca tradiderunt. Bassæus verb. Jejunium 2. num. 4. vers. Dies.

Ad Num. 6.

Apud Orientales Ecclesias à jejunio Quadragesimæ etiam Sabbatum excipiebatur, sicut dies Dominica, atque ita singulis hebdomadibus dies duo detrahebantur, quod in Occidentalibus præter unam Mediolanensem minimè servabatur: cuius discriminis ratio dimanavit ex eo quod apud Orientem invalescebat hæresis illa plurium, qui asserebant, Deum Hebræorum, orbis conditorem & legis auctorem malum esse, Christumque ad eum destruendum advenisse: & quia Deus ille quievisset die septimo, ideoque Judæi Sabbatum colerent in ipsius honorem, illi hæretici contra in contumeliam ejus Sabbatis jejunare consueverant: quod delirium à Simone Mago in alios hæresiarchas descendit. Hac igitur de causa Orthodoxi Orientales non solum à jejniis abstinabant Sabbatis, sed etiam adinstar Dominici diem illum festum habebant, in majorem hæreticorum detestationem. Ita ex Baronio Spondan. sup. n. 58. & 60. Qua ratione in Occidente cessante, Catholici non solum Quadragesimæ, sed etiam extra illam Sabbatum cujusque hebdomadæ jejniis consecrabant, ut mox est asserendum.

Jejunare die Dominico sacris constitutionibus 4x prohibe

prohibetur, ita ut si feria secunda solemne festum peragendum sit, quod vigiliam habeat, jejunium præponitur, ac Sabbato jejunatur, cap. 1. de observat. jejunior. cap. Ne quis 15. cum seq. de consecrat. distinct. 3. l. 6. tit. 23. part. 1. quod placuit, tum quia die illa Dominus surrexit, tum ne cum hæreticis, aut Judæis conveniamus, cap. Jejunium 13. de cons. dist. 3. ubi Glossa, Gregor. Lop. in d. l. 6. gloss. ult. Etenim hæretici die Dominica jejunabant, alia jejunia per Ecclesiam indicta damnantes, ut Eustathiani. Spondan. in Epit. Baron. anno 319. num. 9. (Ex eadem causa interdicitur jejunium quintæ feriæ, d. cap. Jejunium; nam Pharisæi secunda & quinta feria jejunabant. Spond. anno 34. num. 47.) Hodie tamen illicitum non erit ex devotione, cessante scandalo, Dominicis diebus jejunare, argumento capituli Urinam, 76. distinct. Gregor. Lop. ubi proxime, Fagund. d. cap. 5. num. 2. Theatrum vitæ humanæ sup. pag. 13. vers. Dies Dominica, Bassæus verb. Jejunium 2. num. 4. Bonacina sup. punct. 5. num. 3. & omnes communiter.

Cætera verò quæ D. Covar hic inserit, prosequuntur Baron. & Spondan. d. anno 57. Fagund. in 4. Eccles. præcept. lib. 1. cap. 5. à num. 4. Azor. part. 1. lib. 7. cap. 12. Less. de just. & jure, lib. 4. cap. 2. dub. 5. num. 29. & dub. 9. à num. 62.

Ibi: Jejunium autem Quadragesimæ
multis ex causis.

- 42 Cur autem quadraginta diebus jejunetur, in promptu est, quia Christus Dominus tempore istud proprio jejunio consecravit, l. 5. tit. 23. part. 1. Spondan. anno 57. num. 58. ubi notat, quod in Ecclesia Romana, & Mediolanensi, ubi Quadragesima quondam à Dominica inchoabatur, & sic quadraginta duo dies continebat, id fiebat, quoniam totidem mansiones, seu stationes factæ fuerunt à Populo Israël ab Ægypto in terram promissionis. Adde Bassæum verbo Jejunium, in Supplement. num. 4.

Ibi: Nam & Gentiles religionis causa.

Vide Theatrum vitæ humanæ verbo Abstinentia, Jejunium, Temperantia.

Ad Num. 7.

- 43 De hac dierum decima, quam per jejunium quadragesimæ Deo solvimus, videndus Cardin. Baron. anno 57. & ibi Spondan. num. 58. Fagund. d. cap. 5. num. 7. Gregor. Lop. in d. l. 5. Parva, gloss. 2. Cornel. à Lapide sup. Zachar. cap. 8. vers. 19. vers. Secundus est. Et alii adducti supra, num. 36. Hinc controversitur, an ante Pontificem Gregorium Magnum Quadragesimæ inciperet à Dominica, vel à die Mercurii præcedenti, prout nunc observamus: de quo Fagund. d. cap. 5. n. 5. & 6.

Ad Num. 8.

- 44 Olim quarta & sexta feria ex præcepto per annum jejunare Christiani tenebantur: quarta quidem, quia Mercurii die initum adversus Christum à Judæis Concilium: sexta, nam die Veneris Cruci affixus est. Baron. tom. 1. anno 34. ubi Spondan. num. 47. & anno 57. num. 59. Fagund.

sup. cap. 6. num. 5. Bassæus verbo Jejunium, in Supplement. num. 5. Less. sup. lib. 4. cap. 2. dub. 5. n. 34. Theatrum vitæ humanæ verb. Jejunium, vers. Feria 4. 6. & Sabbatum, & alii laudati num. 36. Sed hæc jejunia in desuetudinem abiire,

Ibi: Huic denique quarta feria jejunio.

De obligatione jejunii Sabbati die, vide le. 45. gem 6. tit. 3. p. 1. ubi Gregor. Lop. Baron. an. 57. ubi Spondan. num. 60. Fagund. cap. 6. num. 4. Bassæum verb. Jejunium, in Supplement. num. 6. vers. Jejunium. Theatrum vitæ humanæ ubi proxime, & alii laudati num. 36. Cur autem jejunium hoc Fidelibus indiceretur, tradit Spondan. num. 61. duplicem causam referens. Primam, quia cum B. Petrus cum Simone Mago foret die Dominica certaturus, Sabbato antecedenti propter periculum imminens jejunavit: cumque eventus feliciter votis responderit, placuit ut exinde Sabbatis jejunaretur. Secundam, quoniam Apostoli post Christi mortem præmerore, ac metu Judæorum se occultantes, creduntur Sabbato illo jejunasse, & ideo in Ecclesia stabilitum est, ut id Sabbatis omnibus servaretur, quod asserit Innocent. episc. ad Decret. cap. 4. & habetur in d. l. 6. Partit. cap. Sabbato, de consecr. dist. 3. Concil. Eliber. can. 13. ibi: Errorem placuit corrigi, ut omni Sabbati die jejuniorum celebremus superpositionem. Hoc autem præceptum consuetudine in pluribus, aut in omnibus Christianorum regionibus laxatum cernitur, & in Hispania jejunandi necessitas penitus est sublata, solumque manet illud abstinentiæ vestigium in Castella, ut extremitatibus corporum animalium vescantur, cæteris partibus prohibitis, etiam in d. l. 6. Partit. elus carniū absolute interdicitur: ubi etiam dicitur, in aliquibus locis in honorem B. Virginis laudabilem vigere consuetudinem, ut Sabbatis jejunetur, festivitasque celebretur: quod est ex devotione, & consilio, non de præcepto, ut observat ibi Gregor. Lop. gloss. 1. In Lusitania verò Sabbato carnis uti nullo modo licet. Diana part. 1. tract. 9. resol. 18. Fagund. in 4. Eccles. præcept. lib. 1. cap. 7. num. 10.

Ibi: Sed ubi quis commoratur etiam
absque domicilio.

Controversiæ est, utrum viatores, & alii, qui 46 ad locum aliquem perveniunt illic recessuri, etiam paucis aliquibus diebus ibi commorentur, debeant observare jejunia, festa aut abstinentiam, quæ ibi ex lege, aut consuetudine vigent. Affirmativam opinionem cum D. Covar. sustinent Suar. de Relig. tom. 1. lib. 2. cap. 14. num. 8. Navar. in Manuali, cap. 13. num. 5. & alii plures apud Fagund. supra, num. 9. & Dian. part. 1. tract. 9. resol. 2. in princip. cuius sententiæ fundamenta hi referunt, quæ satis est probabilis, ac communis.

At contrarium non minus est receptum, ac 47 probabile, & sic quod scandalo cessante, possint viatores, aliique similes carnes edere, nec festa custodire teneantur locorum per quæ transeunt, modò ubi domicilium habent, illa non serventur. Ita cum pluribus Fagund. num. 8. & 10. Dian. d. resol. 2. Lessius de justit. & jure, lib. 4. cap. 2. dub. 8. num. 51. Bonacina de præcept. Eccles. disp. ult. q. 1. punct. 6. num. 6. Bassæus sup. verb. Jejunium, n. 19. vers. An autem, Sanch. de matrim. lib. 3. disp. 18. num. 7. Azor. tom. 1. lib. 7. cap. 30. vers. Verum illud